

Asociația "METROU UȘOR"

CIF: 33589418, Nr. înreg. Reg. Național ONG: 17914/A/2014
Adresa: Bd. N. Grigorescu, nr. 43, bl. D1, ap. 69, Sec. 3, București
E-mail: contact@metrouusor.com / Web: metrouusor.com
Cont: RO64 RNCB 0078 1430 3505 0001, BCR Ștefan cel Mare

Nr. MU 54 / 13.02.2023

Către:
Ministerul Culturii
Institutul Național al Patrimoniului I.N.P.
Compania Națională de Căi Ferate C.F.R. S.A.
Muzeul Căilor Ferate - Centrul Național de Calificare și Instruire Feroviară CENAFER
Societatea Feroviară de Turism S.F.T.

Petiție și solicitare de informații de interes public privind trenurile istorice de Tezaur "Călugăreni" și "Moldovița"

Asociația "Metrou Ușor" este o organizație neguvernamentală dedicată promovării mobilității durabile, îmbunătățirii transportului public și dezvoltării infrastructurii din România, prin colaborarea cu autoritățile publice.

Printre obiectivele noastre se numără, însă, și promovarea și monitorizarea componentelor istorice (obiecte, vehicule, infrastructură) din sfera tehnică a transporturilor.

Din informațiile apărute în spațiul public, Asociația Metrou Ușor s-a sesizat cu privire la faptul că garniturile istorice de tren "Călugăreni" și "Moldovița" ar fi, în prezent, depozitate în aer liber, după ce au fost scoase din hala de parcare Mogoșoaia cu aproximație în anul 2021, pentru a face loc noii rame electrice tip Coradia a C.F.R. S.A. (CFR Infrastructură). Din informațiile disponibile, cel puțin vagoanele garniturii "Călugăreni" au intrat deja într-un proces de degradare accentuată după cei aproximativ 2 ani petrecuți în condițiile improprii din exterior, având geamuri sparte sau deschise, iar saloanele interioare din lemn și tapiserie au fost cuprinse de mucegai din cauza infiltrațiilor.

Context

Trenurile de epocă "Călugăreni" și "Moldovița" sunt încadrate, alături de Trenul Regal al României și alt material rulant, în categoria TEZAU de importanță istorică națională. Acest lucru poate fi regăsit pe platforma electronică care listează bunurile culturale mobile clasate în Patrimoniul Cultural Național:

<http://clasate.cimec.ro/lista.asp?psearch=Vagon&psearchtype=AND>

Trenul de epocă "Călugăreni" are în componență 3 vagoane cu funcțiuni distincte (clasa I, clasa a II-a, clasa a III-a) fabricate în anul 1869 la Uzinele Ashbury din Marea Britanie, fiind una dintre primele garnituri ce au circulat pe prima linie de cale ferată inaugurată în Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești, pe traseul Gara București Filaret - Gara Giurgiu oraș, în timpul Regelui Carol I. Garnitura istorică completă a fost restaurată integral la Atelierele C.F.R. Grivița București între anii 1993-1994 și mai apoi în 2004. Vagoanele, atașate locomotivei cu aburi nr.43 "Călugăreni", au fost utilizate ocazional la expoziții publice, excursii cu tematică istorică feroviară, apărând și în diverse producții media. Locomotiva este expusă, în prezent, în curtea Muzeului C.F.R. din Gara de Nord, Calea Griviței și nu face parte a prezentei Solicitări.

Cele 3 vagoane ale trenului "Călugăreni" au numerele A101 , B231 , C511 și au fost **clasate drept Tezaur prin Ordinul Ministerului Culturii nr.2883 din data de 31.12.2015**, regăsindu-se la pozițiile 11, 12 și 13.

Cele 3 vagoane ale trenului "Călugăreni" fotografiate de Gabriel Dumitriu în anul 2014.

Garnitura completă "Călugăreni" fotografiată de Gabriel Dumitriu în anul 2014.

Trenul de epocă "Moldovița" are în componență 5 vagoane cu funcțiuni distincte (clasa I, clasa a II-a, clasa a III-a, salon-bar, poștă) fabricate, cu aproximație, în anul 1893 la Uzinele Simmering Viena din Austria. Garnitura istorică completă a fost, de asemenea, restaurată integral la Atelierele C.F.R. Grivița București între anii 1993-1994 și mai apoi în 2004. Aceasta a fost ulterior utilizată pentru trenul turistic "Pelerin în Bucovina", la expoziții publice, excursii cu tematică istorică feroviară, apărând și în diverse producții media (cel mai recent în serialul britanic "Jules Verne's Around the World in 80 Days", produs de BBC în 2021).

Cele 5 vagoane ale trenului "Moldovița" au numerele 51 53 89 24.005 – 0 , 50 53 12 24.004 – 5 , 50 53 20 24.003 – 4 , 50 53 34 24.001 – 5 , 50 53 87 24.002 – 9 și au fost **clasate drept Tezaur prin Ordinul Ministerului Culturii nr.2883 din data de 31.12.2015**, regăsindu-se la pozițiile 6, 7, 8, 9 și 10.

Garnitura completă "Moldovița" fotografiată de Gabriel Dumitriu în anul 2014.

Un element specific ambelor garnituri, reprezentativ din punct de vedere constructiv perioadei istorice în care au fost fabricate, este faptul că au la bază **elemente structurale fragile, predominant din lemn și ornate cu elemente din sticlă, lemn, materiale feroase și textile foarte fragile**. Prin urmare, cele două garnituri necesită obligatoriu o serie de condiții minime pentru **depozitarea corespunzătoare**, în special în ceea ce privește **controlul umidității** care se poate face doar prin gararea într-o unitate acoperită care să nu permită expunerea îndelungată la soare sau precipitații, toate acestea **afectând iremediabil structura și elementele decorative exterioare și interioare**.

Solicitare

Având în vedere faptul că bunurile la care facem referire sunt încadrate în categoria Tezaur de importanță tehnică, culturală și istorică națională, în baza Legii nr.544/2001 actualizată, Solicităm verificarea situației garniturilor de epocă într-un cadru mixt format din instituțiile relevante subordonate Ministerelor Culturii și Transporturilor. Solicităm răspunsuri punctuale pentru următoarele puncte:

1. Vă rugăm să precizați care sunt condițiile actuale de depozitare a vagoanelor de epocă din componența trenurilor "Călugăreni" și "Moldovița".
2. Vă rugăm să verificați Sesizarea, în teren, și să ne comunicați care este starea vagoanelor de epocă din componența trenurilor "Călugăreni" și "Moldovița".
3. Având în vedere lichidarea Societății Feroviare de Turism S.F.T. - C.F.R. S.A., care este soluția Statului Român pentru a asigura un viitor potrivit bunurilor și materialului rulant istoric (inclusiv clasificat drept Tezaur) din patrimoniul companiei?

Până la găsirea unei soluții definitive pentru vehiculele respective, Solicităm mutarea acestora înapoi în interiorul halei de parcare, pe termen nedeterminat, pentru a preveni degradarea suplimentară și ireversibilă.

Concluzie

Prin urmare, ne temem că din motive birocratice, respectiv intrarea în lichidare a Societății Feroviare de Turism S.F.T. - C.F.R. S.A., asistăm la **distrugerea iremediabilă a două garnituri feroviare istorice de Tezaur**. Situația este de neacceptat cu atât mai mult cu cât **vagoanele sunt deja restaurate tehnic, structural și estetic, în urma unor investiții importante din fonduri locale**. Investițiile sunt, astfel, **sabotate prin depozitarea incorectă sub cerul liber**. Indiferent de motivele birocratice, politice și economice, garniturile istorice trebuie salvate și depozitate corespunzător. Aceste garnituri de Tezaur sunt de o importanță deosebită, fiind printre ultimele trenuri istorice existente în România, după distrugerea constantă și necontrolată a patrimoniului tehnic feroviar. Amintim faptul că trenul de epocă "București", care a aparținut tot S.F.T., a fost vândut la fier vechi și casat în anul 2012.

Vă rugăm să ne trimiteți numărul de înregistrare al acestei Solicitări, conform Ordonanței Guvernului nr. 27 / 2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor.

Așteptăm cu interes răspunsurile instituției pe care o reprezentați.

Cu stimă,
Asociația "Metrou Ușor"
13 februarie 2023